



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
"Львівська політехніка"

д.т.н. І.В. Демидов
2020 р.

ВИТЯГ

**з протоколу № 15 фахового семінару кафедри політології та міжнародних відносин
Національного університету "Львівська політехніка" від 11 березня 2020 р.**

1. ПРИСУТНІ: 14 із 17 педагогічних та 15 наукових працівників кафедри, а саме:

1. *Турчин Ярина Богданівна*, директор навчально-наукового Інституту гуманітарних та соціальних наук, професор кафедри політології та міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор;
2. *Луцишин Галина Іванівна*, завідувач кафедри, доктор політичних наук, професор;
3. *Бучин Микола Антонович*, професор кафедри, доктор політичних наук, професор;
4. *Гетьманчук Микола Петрович*, професор кафедри, доктор історичних наук, професор;
5. *Івасечко Ольга Ярославівна*, доцент кафедри, кандидат політичних наук, доцент;
6. *Демчишак Руслан Богданович*, доцент кафедри, кандидат політичних наук, доцент;
7. *Кукарцев Олег Вікторович*, доцент кафедри, кандидат політичних наук, доцент;
8. *Тишкун Юрій Ярославович*, доцент кафедри, кандидат політичних наук, доцент;
9. *Дорош Леся Олексіївна*, доцент кафедри, кандидат політичних наук, доцент;
10. *Пасічний Роман Ярославович*, доцент кафедри, кандидат політичних наук;
11. *Хім'як Оксана Михайлівна*, доцент кафедри, кандидат історичних наук, доцент;
12. *Цебенко Олег Олександрович*, асистент кафедри, кандидат політичних наук;
13. *Матлай Любава Сергіївна*, асистент кафедри, кандидат історичних наук;
14. *Лукач Наталія Мхайлівна*, асистент кафедри, кандидат політичних наук;

На засіданні присутні аспіранти кафедри:

1.Забавська Христина Юріївна.

На засідання запрошені:

1. Гудь Богдан Васильович, професор кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби, доктор історичних наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка;

2. Романюк Ростислав Йосипович, доцент кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби, кандидат політичних наук, доцент Львівського національного університету імені Івана Франка.

3 присутніх – 5 докторів наук та 11 кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Голова засідання – проф., д. політ. н., завідувач кафедри політології та міжнародних відносин Луцишин Г.І.

2. СЛУХАЛИ: Доповідь аспіранта кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби Львівського національного університету імені Івана Франка Завади Ярини Ігорівни за матеріалами дисертації: «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія (галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»).

Науковий керівник: професор, доктор історичних наук Гудь Б.В.

Тему дисертації затверджено “26” жовтня 2016 р. на засіданні Вченої ради Львівського національного університету імені Івана Франка, Протокол № 27/10. Робота виконана на кафедрі міжнародних відносин і дипломатичної служби Львівського національного університету імені Івана Франка.

Відповідно до доповіді було задано 9 запитань, на які доповідач дала правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали:

- *Бучин Микола Антонович* професор кафедри політології та міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор;
- *Дорош Леся Олексіївна* доцент кафедри політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент;
- *Тишкун Юрій Ярославович* доцент кафедри політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент;
- *Демчишак Руслан Богданович* доцент кафедри політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент;
- *Цебенко Олег Олександрович* асистент кафедри політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук.

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації Завади Я.І. виступили рецензенти:

- *Турчин Ярина Богданівна*, директор навчально-наукового Інституту гуманітарних та соціальних наук, професор кафедри політології та міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор;
- *Івасечко Ольга Ярославівна*, доцент кафедри політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент;

Дисертація Завади Я.І. є сучасним, оригінальним, комплексним дослідженням. Тема дисертації «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки» є актуальною і не зважаючи на те, що формування «ядерної програми» Ісламської Республіки

Іран розпочалося ще у 1950-х рр., вона не втратила своєї актуальності й на сьогоднішній день. Перманентно, в Ірані чи навколо «ядерної програми» ІРІ відбувались події, які привертати увагу міжнародного співтовариства. Прикладом таких подій, які актуалізували дослідження, є укладення «Спільного всеохопного плану дій» (СВПД) у 2015 р., в якому країнами-підписантами виступили п'ять постійних членів Ради Безпеки ООН: США, Росія, Китай, Франція, Велика Британія з однієї сторони, а з іншої – Іран, що фактично передбачало усунення існуючих протиріч між США та ІРІ. Наступна подія, що стала наріжним каменем в процесі імплементації «ядерної угоди» стало обрання Д. Трампа президентом США, з огляду на це, розсташування політичних сил в регіоні суттєво переформатувалося, і, офіційний Вашингтон прийняв рішення вийти з «ядерної угоди».

Геополітичні реалії сьогодення демонструють гостре воєнно-політичне протистояння між США та ІРІ, свідченням цьому є те, що на початку січня 2020 р., розпочався обстріл американських військових баз на території Іраку Іраном. Відтак, тема дисертаційного дослідження набула неабиякого резонансу, з позиції глобальної безпеки. Водночас порушена проблема в науковій роботі має безперечно і практичне значення для України, як держави, котра згідно з Будапештським меморандумом 1994 р. відмовилась від ядерного потенціалу. Попри динамічність теми, варто відзначити також і її міждисциплінарний характер.

Дисертаційна робота Завади Я.І. відповідає сучасним потребам вітчизняної політичної науки та практики.

Наукові положення, висновки і пропозиції дисертаційної роботи сформульовані змістовно і чітко. Достовірність одержаних результатів підтверджує: теоретико-методологічна обґрунтованість вихідних положень дослідження; опрацювання значної кількості джерел (375 позицій); застосування сучасних наукових методів дослідження; апробація результатів та практичні висновки, репрезентовані дисертанткою.

Методологічну основу дисертаційного дослідження Завади Я.І. формує поєднання низки підходів, а саме: системного та структурно-функціонального; принципів, як-от: історизму, об'єктивності, ідеологічної неупередженості й методів, з-поміж яких базовими є аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, контент- та івент-аналіз, порівняння. Теоретичним підґрунтям дисертації є концепція неореалізму.

Аналіз змісту дисертації Завади Я.І. на тему: «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки» дає підстави стверджувати той факт, що в ній

Вперше:

- вивчено специфіку імплементації ядерної програми офіційним Тегераном;
- з'ясовано, що динаміка ядерної програми ІРІ залежить від впливу ендогенних та екзогенних чинників;

- визначено, диференціацію в підходах держав Близького Сходу щодо політики Ірану в ядерній сфері. У такий спосіб дисертантка зуміла систематизувати позиції зазначених держав за критерієм сприйняття загроз для власної національної безпеки як послідовних опонентів, адептів та поміркованих прихильників виключно мирної складової іранської ядерної програми.

Уточнено:

- наукові підходи щодо концептуалізації регіону Близького Сходу;
- міжнародно-політичні сценарії з подолання безпекових викликів, спричинених ядерною програмою ІРІ;
- аргументовано перспективу укладення оновленої ядерної угоди з огляду на актуальні міжнародно-політичні тренди та переформатування центрів сили як в регіональному, так і глобальному вимірі.

Набуло подальшого розвитку:

- дослідження ядерного чинника в динаміці могутності міжнародних акторів на прикладі Ірану, реалізоване кризь призму поєднання актороцентричного та системного підходів до вивчення міжнародної реальності;
- розуміння особливостей диференціації в підходах щодо ядерної програми Ірану ключовими позарегіональними акторами.

Відтак, наукова новизна одержаних результатів, репрезентованих у дисертаційному

дослідженні не викликає заперечень. Структурні компоненти наукової новизни сформульовані коректно, їх кількість та кваліфікація відповідають нормативним вимогам щодо написання дисертацій для здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Позитивним ефектом роботи є визначення чітких хронологічних меж дослідження.

Сьогодні доволі дискусійним питанням є проблема визначення меж регіону Близького Сходу, відтак дисертантка задля уникнення зауважень до роботи репрезентувала наукові підходи щодо концептуалізації близькосхідного регіону у своєму дослідженні у підрозділі 1.3., що є особливо важливо з позиції об'єктивності розкриття теми дослідження.

Високої оцінки заслуговує застосування дисертанткою в дисертації теорії неореалізму К. Уолтца в міжнародних відносинах, зокрема, а саме концепції «зброї миру» (*weapons of peace*), яка логічно вписується в методологію дослідження, зокрема підрозділ 1.2.

Окрім цього, не викликає заперечень і використання прогностичного методу в дисертації, як-от в підрозділі 4.2., що є логічним продовженням ключових ідей концепції К. Уолтца та репрезентації змодельованих на основі цього трьох можливих сценаріїв розвитку ядерної програми Ісламської Республіки Іран та її впливу на регіональну та міжнародну систему безпеки.

Водночас особливої уваги заслуговує і з'ясування дисертанткою позиції регіональних та провідних світових акторів щодо ядерної програми Ісламської Республіки Іран та її впливу на безпеку і переформатування центрів сили як у глобальному, так і регіональному вимірі.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів дослідження. Вважаємо, що результати роботи можуть бути ефективно використанні, по-перше, в роботі аналітичних центрів, недержавних інституцій та органів державної влади, діяльність яких пов'язана з формуванням і реалізацією зовнішньополітичного курсу України на Близькому Сході, з метою аналізу ядерної загрози та проблем безпеки у Близькосхідному регіоні та світі, вироблення оптимального зовнішньополітичного курсу держави до зазначеного регіону. По-друге, дисертаційна робота може слугувати основою задля поглибленого вивчення окремих аспектів ядерної програми Ісламської Республіки Іран. По-третє, доцільно застосовувати напрацювання з дисертації у навчальному процесі, головню, під час викладання профільних дисциплін, призначених для студентів спеціальностей «Політологія» й «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». По-четверте, результати дисертаційної роботи можуть бути корисним джерелом при написанні науково-методичних рекомендацій, підручників, навчальних посібників, монографій, наукових статей.

Слід відзначити і особистий внесок дисертантки, адже за результатами дисертаційного дослідження опубліковано 15 наукових праць, які цілковито відображають результати роботи дисертантки:

- 2 статті у закордонних фахових виданнях держав ОЕСР, а саме Чехії та Польщі;

1- фахова публікація в Грузії;

6 - у вітчизняних фахових вісниках, які належать до НМБД.

Позитивну оцінку варто надати і територіальній репрезентативності апробації результатів за темою дисертаційної роботи, зокрема це участь у 6 конференціях, з яких 4 - міжнародні та 2 - всеукраїнські.

Список використаних джерел заслуговує особливої уваги, позаяк налічує 375 позиції, з яких - 205 іноземні.

Змістовно та чітко сформульовані наукові положення, висновки і пропозиції дисертаційної роботи.

Однією з ключових переваг дисертації, що дає комплексне уявлення про дослідження є наявність у роботі додаткових матеріалів за темою, що доповнюють роботу та формують уточнюючий доказовий ефект.

Дисертаційна робота має чітку і логічну структуру, виконана на належному науковому рівні, характеризується єдністю змісту, єдиним стилем викладення наукових положень, що забезпечує доступність сприйняття та осмислення матеріалів.

З оцінкою дисертації також виступили присутні на фаховому семінарі кафедри політології та міжнародних відносин.

- *Луцишин Галина Іванівна* завідувач кафедри політології та міжнародних відносин,

доктор політичних наук, професор, яка зазначила що дисертація Завади Я.І. є цікавим та оригінальним дослідженням, актуальність якого неодноразово була предметом обговорення на кафедрі. Адже, глобальний та регіональний безпечовий виміри ядерної програми Ірану є, певною мірою, новим напрямом наукового пошуку в українській політичній науці, зумовлений, передовсім, актуалізацією проблематики безпеки для нашої держави впродовж останніх років і саме це заслуговує на позитивну оцінку. Дисертантка ґрунтовно дослідила тему роботи, володіє науковим і методичним інструментарієм. Структура дисертації логічно побудована, усі поставлені завдання виконано. Автор чимало уваги приділила висвітленню регіонального та міжнародного аспекту ядерної програми Ірану, виокремила позиції провідних держав Заходу та Близького Сходу. Окрім того, варто наголосити, що автор самостійно змодельувала міжнародно-політичні сценарії врегулювання кризових явищ безпеки, спричинених ядерною програмою Ірану. Дисертація є завершеним, самостійним науковим дослідженням, де на основі сучасних та методологічних засад висвітлено і проаналізовано теоретичні та практичні аспекти розвитку ядерної програми Ірану та її впливу на світову та регіональну безпеку.

- *Тишкун Юрій Ярославович* доцент кафедри політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент, який вказав, що в представленій до розгляду дисертації присутні всі елементи необхідні для такого типу робіт. Актуальність дослідження визначається тим, що репрезентоване дослідження є одним з перших системних та узагальнюючих наукових робіт у вітчизняній політичній науці, присвячених комплексному аналізу ядерної програми Ірану крізь призму глобальної безпеки. Новизна роботи фіксується у систематизації фактологічного і прогностичного матеріалу, в авторських сценаріях розвитку міжнародного конфлікту навколо ядерної програми Ірану. Результати та висновки роботи відображені у численних публікаціях дисертантки. Представлена робота є особистою авторською концепцією і завершеною науковою роботою. Матеріали з цього дослідження можуть бути використані як для написання навчально-методичних розробок, так і для підготовки аналітичних і довідкових матеріалів вітчизняними урядовими і неурядовими установами.

- *Демчишак Руслан Богданович* доцент кафедри політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук, доцент, який наголосив, що тема дисертації вирізняється своєю новизною та практичним значенням. Як видно з представлення дисертаційного дослідження, дисертантка добре орієнтується в темі, володіє науковим і методичним інструментарієм. Завада Я.І. здійснила ґрунтовну діяльність у напрямку дослідження представленої проблеми, опрацювавши широке коло іноземних джерел. Високої оцінки заслуговує також участь дисертанта у міжнародних конференціях та семінарах, де було апробовано результати дослідження та наукової діяльності.

- *Цебенко Олег Олександрович* асистент кафедри політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук зазначив, що дисертаційне дослідження можна вважати надбанням для вітчизняної політичної науки з огляду на актуальну тематику. Сформульовані Завадою Я.І. положення, висновки і пропозиції є достатньо обґрунтованими, що свідчить про наукову зрілість автора та ґрунтовність усебічність самого дослідження. Загалом, дисертація має завершену форму та повністю відповідає науковій спеціальності.

Із характеристикою наукової зрілості здобувача виступив науковий керівник професор, доктор історичних наук, Гудь Б.В., який відзначив, що дисертаційна робота Завади Я.І. є ґрунтовним дослідженням Іранської ядерної програми в контексті світової та регіональної безпеки. Для досягнення задекларованої мети дисертантка залучила значне коло джерел, насамперед зарубіжних дослідників, ефективно застосувала сучасну методологію.

Слід підкреслити комплексний підхід дисертантки до розв'язання поставленої наукової проблеми, чітке розуміння перспективних напрямів подальшого наукового пошуку.

Це дало змогу коректно сформулювати дослідницьку мету та завдання, а також обрати належну структуру дисертації.

Завада Я.І. демонструє добре володіння об'ємним тематичним фактажем, переконливо підкріплює верифікованими аргументами власні судження. На схвалення заслуговує її творчий і, водночас, критичний підхід при опрацюванні широкої джерельної бази, здатність робити ґрунтовні й виважені висновки. Дисертація є самостійним внеском у вітчизняну політологію, зокрема політологію міжнародних відносин. Положення, висновки та новизна дисертаційного дослідження мають важливе значення для української науки та практики. Дисертаційна робота Завади Ярини Ігорівни «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки», повністю відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія.

4. Заслухавши та обговоривши доповідь Завади Ярини Ігорівни, а також за результатами попередньої експертизи представленої дисертації на фаховому семінарі кафедри політології та міжнародних відносин, прийнято наступні висновки щодо дисертації «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки»:

Висновок

фахового семінару кафедри політології та міжнародних відносин про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки» здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 «Політологія» (галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»)

4.1. Актуальність теми дисертації

Ядерна програма Ісламської Республіки Іран є однією з головних проблем міжнародної політики ХХІ ст. Незважаючи на запевнення Тегерана про те, що ядерна програма країни має виключно мирну мету, у міжнародній спільноті все ж залишається занепокоєння, що обумовлюється цілою низкою підстав. Адже в Ірані розроблена масштабна ядерна інфраструктура, яка налічує понад 16 ядерних об'єктів, які прямо чи опосередковано залучені до уранової програми. Загострення політичної ситуації навколо ЯП ІРІ, спричинене виходом США із СВПД, актуалізувало пошук шляхів її вирішення і в теоретичній, і в практичній площинах.

Сьогодні на питаннях розвитку ядерної програми ІРІ зосереджена значна увага іноземних аналітиків, політиків та представників академічного середовища. Однак, брак ґрунтовних, цілісних досліджень безпекового виміру ядерної програми ІРІ дає змогу розглядати запропоноване дослідження як актуальне з погляду перспектив розвитку теорії і практики сучасної політичної науки. Поглиблене розуміння ядерного чинника в політиці безпеки держави на прикладі Ірану, а також його регіонального та глобального безпекового виміру з урахуванням ендо- й екзогенних можливостей та обмежень дає змогу напрацювати низку ефективних підходів до реалізації українських національних інтересів у контексті посилення безпекової складової України.

4.2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Дисертацію виконано в межах комплексної наукової теми, яку розробляє кафедра міжнародних відносин і дипломатичної служби факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка – «Трансатлантичний регіон у міжнародних відносинах» (номер державної реєстрації 0113U004176).

4.3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Основні наукові положення та висновки дисертаційного дослідження, зокрема ті, що характеризують наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, авторка отримала самостійно.

4.4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації забезпечуються кількома чинниками: оригінальністю змісту і логікою викладання матеріалу; широтою і різноманітністю опрацьованої джерельної бази.

Методологічну основу дисертаційного дослідження формує поєднання низки підходів (системний та структурно-функціональний), принципів (історизму, об'єктивності, ідеологічної неупередженості) й методів (аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, контент- та івент-аналіз, порівняння), а теоретичну – концепції неореалізму.

Емпірична база дослідження охоплює офіційні документи, у тому числі Резолюції РБ ООН щодо Ірану, документи МАГАТЕ, повідомлення інформаційних агентств й офіційні виступи лідерів зацікавлених держав, статті в періодичних (друкованих та електронних) ЗМІ, які становлять фактологічну основу роботи, а також тематичні аналітичні статті, збірники наукових праць, монографії.

Це дозволило дисертанту запропонувати низку теоретичних висновків і практичних рекомендацій.

4.5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Дисертаційна робота є першим у вітчизняній політичній науці ґрунтовним та всебічним дослідженням ядерної програми Ірану крізь призму динаміки регіональної та глобальної безпеки.

Найвагоміші результати наукового дослідження полягають у тому, що:

Вперше:

- цілісно й ґрунтовно вивчено особливості реалізації Іраном власної ядерної програми та з'ясовано, що її динаміка істотно залежить від внутрішніх та зовнішніх чинників;
- визначено, що відмінності в підходах держав Близького Сходу щодо політики Ірану в ядерній сфері дають змогу систематизувати їхні позиції за критерієм сприйняття загроз для власної національної безпеки як послідовних опонентів (КСА, Ізраїль, ОАЕ, Бахрейн, Кувейт); адептів (Сирія, Ірак, Ліван, Ємен) та поміркованих прихильників виключно мирної складової (Туреччина, Єгипет, Оман, Катар) іранської ядерної програми;

Уточнено:

- підходи сучасного політичного дискурсу щодо концептуалізації Близького Сходу, на основі чого до Близькосхідного регіону зараховано Бахрейн, Ємен, Йорданію, Ізраїль, Ірак, Іран, Катар, Кувейт, Ліван, ОАЕ, Оман, Саудівську Аравію, Сирію і Туреччину;
- низку потенційних міжнародно-політичних сценаріїв з подолання безпекових викликів, спричинених ядерною програмою Ірану (компроміс, силовий сценарій, підписання альтернативної ядерної угоди);

Набуло подальшого розвитку:

- дослідження ядерного чинника в динаміці могутності міжнародних акторів на прикладі Ірану, реалізоване крізь призму поєднання актороцентричного та системного підходів до вивчення міжнародної реальності;
- розуміння особливостей диференціації в підходах щодо ядерної програми Ірану з боку ключових позарегіональних акторів.

4.6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

1. Zavada Y. Turkey's position to iran's nuclear program // *Evropský politický a právní diskurz. Czech Republic*, 2019. Vol. 6. № 6. S. 17–21.
2. Zavada Y. Features of the formation of Iran's nuclear program from 1950s to 2000s // *International Relations Review. Olsztyn, Poland*, 2020. Vol. 3. № 1. P. 20–37.
3. Завада Я. И., Рослонь Д. Т. «Катаро-иранские отношения в контексте ядерной программы ИРИ» // *Журнал социально-политических и экономических исследований. The Caucasus & globalization. Тібілісі*, 2018. № 27. С. 4– 6.
4. Завада Я. І. Ядерна програма Ірану в контексті ірано-ізраїльських відносин // *Гілея: наук. вісник: зб. наук. пр.* 2017. Вип. 126 (11). С. 487–491.
5. Завада Я. І. Формування ядерної програми з 1950-х років до президенства М. Ахмадінежада // *Вісник Львівського університету. Серія: філософсько-політологічні студії*. 2018. № 17. С. 155–161.
6. Zavada Y. Place and role of the Islamic Republic of Iran in the region of the Middle // *Гуманітарні візії*. 2018. Vol. 4. № 1. С. 1–6.
7. Завада Я. І. Взаємовідносини Ірану та Саудівської Аравії в контексті регіональної безпеки // *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право: зб. наук. пр.* 2018. № 4 (40). С. 37– 42.
8. Zavada Y. Iran's nuclear program in the context of neorealism theory // *Гуманітарні візії*. 2019. Vol. 5. № 1. С. 25–29.
9. Zavada Y. The role of the Sultanate of Oman in resolving iran's nuclear problem // *Colloquium-journal. Ukraine*, 2019. № 24 (48). P. 28–30.

4.7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозиумах, семінарах тощо

1. Завада Я. Ізраїльський фактор у взаємовідносинах Ірану та міжнародної спільноти // *Сучасні тенденції міжнародних відносин: політика, економіка, право: матеріали VII щорічної Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 7 берез., 2017 р.)*. Львів, 2017. С. 38–42.
2. Завада Я. Угода «P5 1» та її вплив на безпеку в Перській затоці // *Безпекові виклики у геополітиці XXI століття: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 24 листоп., 2017 р.)*. Львів, 2017. С. 29–33.
3. Завада Я. Релігійний фактор у зовнішній політиці Ісламської Республіки Іран // *Суспільні науки: сучасні тенденції та фактори розвитку: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19–20 січ., 2018)*. Одеса, 2018. С. 82–87.
4. Завада Я. Чинники, які впливають на зовнішню політику Ісламської Республіки Іран на Близькому Сході // *Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішня політика: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 29 берез., 2018 р.)*. Львів, 2018. С. 84–87.
5. Zavada Y. Iran's regional security policy // *Транскордонне співробітництво та спільний європейський простір: теорія, практика і нові можливості: матеріали IV Укр.-пол. наук. форуму (м. Львів, 7–8 черв., 2018 р.)*. Львів, 2018. С. 253–258.
6. Завада Я. Позиція Арабської Республіки Єгипет щодо розвитку ядерної програми Ісламської Республіки Іран // *Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішня політика: VI Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 28 берез., 2019 р.)*. Львів, 2019. С. 102–105.

4.8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Дисертація має теоретико-прикладний характер, а сформульовані й обґрунтовані в ній висновки та пропозиції становлять науковий інтерес і можуть бути використані у навчальному процесі під час викладання профільних дисциплін, призначених для студентів спеціальностей «Політологія» й «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»; у науково-методичних рекомендаціях, підручниках, навчальних посібниках, монографіях, наукових статтях.

4.9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Практична цінність отриманих результатів дослідження полягає в можливості їхнього використання в роботі аналітичних центрів, недержавних інституцій та органів державної влади, зокрема Комітету Верховної Ради України в закордонних справах, МЗС України, Національного інституту стратегічних досліджень, Офісу Президента України ТА ІН., діяльність яких пов'язана з формуванням і реалізацією зовнішньополітичного курсу України на Близькому Сході, з метою аналізу ядерної загрози та проблем безпеки у Близькосхідному регіоні та світі; як основи поглибленого вивчення окремих аспектів ядерної програми Ісламської Республіки Іран.

4.10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертація складається з переліку умовних позначень, вступу, чотирьох розділів, одинадцяти підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Дисертація Завади Ярини Ігорівни «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки» за структурою, мовою та стилем викладення матеріалу відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Під час обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

5. З урахуванням зазначеного,

На фаховому семінарі кафедри політології та міжнародних відносин ухвалили:

5.1. Дисертація Завади Ярини Ігорівни «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання, а саме всебічне вивчення динаміки ядерної програми Ісламської Республіки Іран з урахуванням регіональних та глобальних безпекових трендів, що має важливе значення для галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

2. У 15 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 6 статей у наукових фахових виданнях України та 3 статті у наукових періодичних виданнях інших держав; 6 статей у виданнях України, які входять до міжнародних наукометричних баз.

3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167).

4. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Завади Я.І. дисертація «Іранська ядерна програма в контексті світової та регіональної безпеки» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	сімнадцять
проти	- немає
утримались	- немає

Головуюча на засіданні фахового семінару, завідувач кафедри політології та міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор

Луцишин Г.І

Рецензенти:

доктор політичних наук, професор, директор ІГСН

Турчин Я.Б

кандидат політичних наук, доцент

Івасечко О.Я.

Відповідальна у ІГСН за атестацію PhD
кандидат політичних наук, доцент

Івасечко О.Я.

“11” березня 2020 р.